

Малюк М.Р., Малініна Н.Г.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Аналіз соціально-економічної доступності лікарських засобів для лікування ран та виразкових уражень

malinina_nata@ukr.net

Вступ. В роботі представлено результати маркетингового дослідження лікарських засобів (ЛЗ) для лікування ран та виразкових уражень, а саме: код АТС D – «Дерматологічні засоби»; D03 «Засоби для лікування ран та виразкових уражень»; D03 А «Препарати, що сприяють загоєнню (рубцюванню) ран; D03 АХ «Різні препарати, що сприяють загоєнню», які входять до групи засобів для застосування у дерматології відповідно до АТС класифікаційної системи.

Мета дослідження. Вивчення асортиментних позицій ЛЗ для лікування ран та виразкових уражень, представлених на фармацевтичному ринку України у 2022 р.

Матеріали та методи. Проведено ретроспективний аналіз номенклатури, цінових характеристик, соціально-економічної доступності та споживчого попиту ЛЗ для лікування ран та виразкових уражень різних форм випуску. Для аналізу використовувалися інформаційно-пошукова система Компендіум, дані Державного реєстру ЛЗ України та Інтернет-ресурсу з пошуку ЛЗ в аптеках України на сайті Tabletki.ua

Отримані результати. Розрахунок соціально-економічної доступності застосування препаратів для споживачів оцінювалася за показником адекватності платоспроможності (Ca.s.), розрахованим за формулою 1.1.

$$Ca.s. = (P / Wa.w.) \cdot 100 \%,$$

де Ca.s. — показник адекватності платоспроможності;

Wa.w — середньомісячна заробітна плата середньостатистичного українця впродовж 2022 року (13 957 грн);

P — середня роздрібна ціна препарату.

Усі торгові назви ЛЗ для лікування ран та виразкових уражень, були розділені на три категорії: високодоступні, значення показника адекватності платоспроможності яких було менше 5% (Ca.s. < 5%), середньодоступні (5% < Ca.s. < 15%) та малодоступні (Ca.s. > 15 %).

На вітчизняному фармацевтичному ринку відповідно до класифікаційної системи АТС ЛЗ для лікування ран та виразкових уражень, які належать до таких фармакотерапевтичних груп: D – «Дерматологічні засоби»; D03 «Засоби для лікування ран та виразкових уражень»; D03 А «Препарати, що сприяють загоєнню (рубцюванню) ран) та D03 АХ «Різні препарати, що сприяють загоєнню» Результати наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Фармакотерапевтичні групи	Кількість, ЛЗ	Діапазон середніх роздрібних цін за одну упаковку, грн.	Діапазон показника адекватності платоспроможності (Ca.s.), %
D - «Дерматологічні засоби»			
D03 - «Засоби для лікування ран та виразкових уражень»			
D03 А «Препарати, що сприяють загоєнню (рубцюванню) рань»			
D03 АХ «Різні препарати, що сприяють загоєнню»			
D03 АХ03 - Декспантенол	14	78,00-478,00	0,55-3,42
D03 АХ018** - Препарати нагідок (календули)	15	14,50-22,70	0,10-0,16
D03 АХ019** - Препарати живокосту	8	74,20-117,99	0,53-0,84
D03 АХ021** - Прополіс	7	20,00-88,50	0,14-0,63
D03 АХ050** - Інші препарати, включаючи комбінації	14	41,85-58,90	0,29-0,42
D03 АХ053** - Декспантенол комбінації	2	87,90-104,27	0,62-0,74

Аналіз ринкових цін на ЛЗ групи D03 АХ «Різні препарати, що сприяють загоєнню» показав, що ціновий діапазон препаратів коливається у межах,

наприклад: підгрупа D03 AX03 – Декспантенол від 78,00 грн. до 478,00 грн; D03 AX018** - Препарати нагідок (календули) від 14,50 грн. до 22,70 грн.; D03 AX019** - Препарати живокосту від 74,20 грн. до 117,99 грн.; D03 AX021** - Прополіс від 20,00 грн. до 88,50 грн.; D03 AX050** - Інші препарати, включаючи комбінації від 41,85 грн. до 58,90 грн; D03 AX053** - Декспантенол комбінації від 87,90 грн. до 104,27 грн. Отже, ціновий діапазон ЛЗ для застосування в дерматології незалежно від їх складу коливається у межах від 14,50 грн. до 478,00 грн.

За результатами розрахунку показника адекватності платоспроможності можна зробити висновок, що всі ЛЗ групи даної групи, які були представлені на фармацевтичному ринку України у 2022 році, є високодоступними для споживача, оскільки їх показник складає $Ca.s. < 5\%$ (табл. 1).

Висновки. Результати оцінки соціально-економічної доступності ЛЗ (D – «Дерматологічні засоби»; D03 «Засоби для лікування ран та виразкових уражень»; D03 A «Препарати, що сприяють загоєнню (рубцюванню) ран) та D03 AX «Різні препарати, що сприяють загоєнню») у 2022 році на вітчизняному фармацевтичному ринку були представлені 60 препаратами. Досліджено, що всі ЛЗ даної групи є найдоступнішими для середньостатистичного споживача в Україні оскільки їх показник складає $Ca.s. < 5\%$.